

Datum
2025-04-10

Diarienummer
FSN-2024/741.601

Handläggare
Sara Johansson
sara.johansson5@huddinge.se

Mottagare

Nämndinitiativ från Liberalerna om att skydda förskolebarnen från stark sol

Förslag till beslut

Förskolenämnden lämnar nämndinitiativet ”Skydda barnen i Huddinges förskolor mot stark sol” från Liberalerna, utan åtgärd.

Sammanfattning

Förskolenämnden har tagit emot ett nämndinitiativ från Liberalerna om att skydda barnen i Huddinges kommunala förskolor mot stark sol. Initiativet inkluderar aktivt solskyddsarbete i verksamheterna, framtagande av en policy samt samarbete med Region Stockholm.

Barn- och utbildningsförvaltningen ser positivt på att solskyddsarbetet lyfts fram, men anser att befintliga styrdokument, förutsättningar för verksamheten och aktivt arbete uppfyller syftet med initiativet. Förvaltningen föreslår därför att initiativet lämnas utan åtgärd.

Beskrivning av ärendet

Nämndinitiativet

Förskolenämnden har tagit emot nämndinitiativet ”Skydda barnen i Huddinges förskolor mot stark sol” från Liberalerna, se bilaga 1.

Av initiativet framgår att Liberalerna vill att kommunen och förskolan arbetar systematiskt och förebyggande med att skydda barnen mot stark sol, att barn- och utbildningsförvaltningen uppdras att ta fram en policy för att skydda barn i Huddinges förskolor från stark sol samt att förvaltningen kontakter Region Stockholm för att sondera möjligheterna att bli försökskommun för kostnadsfri solskyddsfaktor till barnen på Huddinges förskolor.

Syftet med initiativet är, såsom framgår i rubriken, att skydda barnen mot stark sol och på så sätt bidra till ökad folkhälsa på lång sikt.

Lagreglering av ansvar

I skollagen (2010:800) förtydligas huvudmannens och förskolans ansvar att säkerställa att barnen har en trygg och säker fysisk miljö för lärande och utveckling så väl inomhus som utomhus. Detta arbete går även samman med barnkonventionens artiklar där förskolan behöver se till att barnet får sina behov tillgodosedda, inte skadas, inte skadar något eller någon annan. Tillsynsansvaret som regleras i föräldrabalken (1949:381), går över till förskolan under den tid barnet vistas där och att förskolan säkerställer att barnen har en trygg och säker miljö samt identifierar och åtgärdar eventuella risker och faror. Det kan bland annat gälla väderrelaterade faktorer och utifrån nämndinitiativet, innebära att säkerställa att alla barn har tillgång till skydd och skugga utomhus vid soligt väder.

Fysiska förutsättningar i kommunens förskolor

Kommunens förskolegårdar ser olika ut och har olika förutsättningar utifrån bland annat byggnad, typografi och växtlighet. De allra flesta av förskolegårdarna i kommunen erbjuder idag skugga och avskärmning från sol och UV- strålning. Enligt de samlade uppgifter som finns över befintliga solskydd på förskolegårdarna har 86% bra solskydd och 14% mindre bra solskydd. Under 2020-talet har flera kommunala förskolegårdar upprustats med avseende på fysiska solskydd, och frågan kommer att belysas särskilt i kommande funktionsprogram för förskolornas utemiljöer. I barnskyddsronen som varje förskola genomför årligen, ingår även en inspektion av utemiljön, där solskydd utgör en del.

Arbetsätt och organisatoriska möjligheter

Arbetet i de kommunala förskolorna följer Strålskyddsmyndighetens rekommendationer, se bilaga 6. Under soliga och varma dagar arbetar förskolans pedagoger medvetet och strategiskt för att barnen inte ska utsättas för stark sol och UV-strålning. Ur ett hållbart hälsoperspektiv är inomhusvistelse det solskydd som anses mest effektivt. Förskolorna har en veckoplanering i vilken förskolans undervisning beskrivs i form av aktiviteter per dag samt planeras med barnens bästa i fokus. I schemat ryms även omsorg, måltider och vila. Planeringen tillser att barnen vistas inomhus under dygnets allra varmaste timmar mitt på dagen, när barnen under denna tid serveras lunch och vilar.

Vid val av vilka kommunala förskolor som ska vara sommaröppna, så kallade sammanslagningsförskolor, är tillgång till skugga en av urvalsparametrarna. De kommunala förskolorna har också en checklista för värmebölja, i vilken förebyggande arbete gällande solskydd ingår. Checklistan tar bland annat upp användning av kläder och kräm som solskydd, samt dialog med föräldrar om detsamma (se bilaga 2).

Aktuell forskning och samhällsinsatser

Aktuell forskning (se bilaga 3-5) visar att risken för unga att drabbas av hudcancer nu för första gången minskar i Sverige. Dödligheten minskar bland yngre, bland

annat på grund av en ökad medvetenhet om solskydd hos vårdnadshavare, nationella solskyddskampanjer, en 18-årsgräns på solarier samt ett mer stillasittande och innevarande livsstilmönster för barn och unga. Med en bredare medvetenhet hos vårdnadshavare, pedagoger och samhälle, förväntas minskningen fortsätta att hålla i sig även framöver. Region Stockholm har, och tar, ett ansvar i detta sammanhang. I samband med besök på BVC får familjer tidigt grundläggande information om hur sunda vanor främjas, solskydd inkluderat.

Förvaltningens synpunkter

Barn- och utbildningsförvaltningen ser positivt på att solskyddsarbetet lyfts fram så att ett medvetet och proaktivt arbete kan fortsätta att utvecklas på varje förskola och därmed även bidra till en bättre och hållbar folkhälsa på lång sikt.

Förvaltningen konstaterar att de kommunala förskolorna idag har ett lagstadgat ansvar att tillse att barnens miljö är trygg och säker, även avseende skadlig solstrålning. Verksamheten och förvaltningen arbetar därför aktivt med verksamhetsplanering och fysiska förutsättningar för att tillse detta, och följer upp utfallet genom arbetsmiljöronder och barnskyddsronder. Ramarna för hur barnen i kommunens förskolor ska skyddas från stark sol och UV-strålning är tydliga och efterlevnaden är hög. Vidare konstaterar förvaltningen att förskolorna följer den generella rekommendationen att använda solskydd i form av solkräm som ett bra komplement till solskyddskläder, och alla föräldrar uppmanas därför att tillse att barnen förses med solkräm inför soliga dagar. Ur förvaltningens perspektiv kommer tillskapandet av en policy för att skydda barn mot stark sol inte tillföra något nytt utöver det som redan regleras av lagar, befintliga styrdokument och rutiner i verksamheten.

Kostnaden för ändamålsenlig solkräm är dock hög, och det finns föräldrar som inte kan möta rekommendationen från förskolan av ekonomiska skäl. Förvaltningen instämmer i att en subventionering av solkräm från kommunens eller regionens sida skulle bidra till en ökad likvärdighet i det avseendet.

Förvaltningen vill dock synliggöra att det finns föräldrar som av olika skäl inte ställer sig bakom rekommendationen att använda solkräm, varken i hemmet eller på förskolan. Det finns också inom både forskning och allmänhet olika syn på vilka solkrämer som är ändamålsenliga och ofarliga att använda på små barn. Förvaltningen anser att det är olämpligt att kommunen erbjuder generell och utbredd användning av en specifik hudvårdsprodukt med potentiellt negativ långsiktig påverkan på kroppen, även om denna är mindre än den negativa effekten av utsatthet för solstrålning. Av dessa skäl ställer sig förvaltningen tveksam till nämndinitiativet. I samarbete med hemmen arbetar de kommunala förskolorna istället för att alla barn ska ha en bra utrustning för alla väder. När det gäller solskydd är denna utrustning en individuellt anpassad kombination av solkräm och solskyddskläder, som medtas från hemmet utifrån varje familjs förutsättningar och övertygelse. I den händelse något barn saknar solskydd vid ett enstaka tillfälle finns ett basupplag med såväl kläder som solkräm inom varje

kommunal förskola. Förskolornas upplevelse är att detta system fungerar bra. Ett samarbete med Region Stockholm för att erbjuda gratis solkräm på frivillig basis anses därför inte tillföra något ytterligare.

Förvaltningen anser att syftet med nämndinitiativet uppnås genom förskolornas befintliga arbete i verksamheten och förvaltningens arbete med de fysiska förutsättningarna i utemiljöerna. Förskolenämnden föreslås därför att lämna initiativet utan åtgärd.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut medför inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser.

Frida Plym Forshell
Utbildningsdirektör

Åsa Franzén
Avdelningschef

Bilagor

- Bilaga 1. Nämndinitiativ från Liberalerna ”Skydda barnen i Huddinges förskolor mot stark sol”
- Bilaga 2. Checklista vid värmebölja
- Bilaga 3. [Hudcancer minskar bland unga vuxna - forskning.se](#)
- Bilaga 4. [Trendbrott: Förekomsten av hudcancer hos unga vuxna minskar | Karolinska Institutet Nyheter](#)
- Bilaga 5. [“Melanoma incidence and mortality trends in Sweden”](#)
- Bilaga 6. Strålsäkerhetsmyndighetens rekommendationer:
[Så skyddar du barn i solen - Strålsäkerhetsmyndigheten](#)
[Planera för sol och skugga på förskolegårdar och skolgårdar - Strålsäkerhetsmyndigheten](#)
[Informationsmaterial om solen - Strålsäkerhetsmyndigheten](#)

Beslutet ska skickas till

Akten